

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin Kararı

Karar Tarihi : 03.03.2026

Karar No : 346

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun “İvedi yargılama usulü” başlıklı 20/A maddesinde düzenlenen; acele kamulaştırma işlemlerinden, Özelleştirme Yüksek Kurulu kararlarından, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca yapılan satış, tahsis ve kiralama işlemlerinden ve 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca, idari yaptırım kararları hariç çevresel etki değerlendirmesi sonucu alınan kararlardan kaynaklanan davalara bakacak mahkemeler nezdinde ihtisas mahkemelerinin belirlenmesi hususu Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesince görüşülerek;

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasında; özel kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak mahkemeler arasındaki iş bölümünün Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebileceği hüküm altına alınmıştır. Bu düzenleme ile yargı hizmetlerinin daha etkin, verimli ve uzmanlaşmış bir yapı içerisinde yürütülmesi amaçlanmıştır.

2577 sayılı Kanunun 20/A maddesinde düzenlenen ivedi yargılama usulü ile, kamu yararı ve kamu düzeni bakımından önem arz eden bazı idari işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların süratle sonuçlandırılması hedeflenmiş; bu kapsamda dava açma süreleri başta olmak üzere birçok usul süresi kısaltılmış ve yargılamanın hızla tamamlanmasını teminen bazı yargısal süreçlerin uygulanmayacağı açıkça hükme bağlanmıştır. Bu düzenlemelerle kanun koyucu tarafından, söz konusu uyuşmazlıkların gecikmeksizin ve kesin biçimde karara bağlanması suretiyle yargılamaların etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Öte yandan, anılan davaların önemli bir kısmının teknik ve uzmanlık gerektiren konulardan kaynaklandığı, özellikle çevre, kamulaştırma, turizm yatırımları ve özelleştirme işlemlerine ilişkin uyuşmazlıkların karmaşık teknik değerlendirmeler içerebildiği görülmektedir. Bu nedenle söz konusu davaların ihtisaslaşmış mahkemelerde görülmesi, yargılamaların daha hızlı, isabetli ve etkin şekilde yürütülmesine katkı sağlayacaktır.

Diğer taraftan, söz konusu uyuşmazlıkların kamusal etkilerinin genişliği ve dava ehliyetinin geniş yorumlanabilmesi nedeniyle aynı idari işlem veya benzer işlemler hakkında çok sayıda davanın farklı mahkemelerde açılabilirdiği; bazı durumlarda bağlantı kararlarının verilememesi veya usulî şartların oluşmaması nedeniyle aynı konuya ilişkin davaların farklı mahkemelerde eş zamanlı olarak görülebildiği anlaşılmaktadır. Bu durum, uygulamada yeknesaklığın sağlanmasını güçleştirebilmekte ve zaman zaman içtihat farklılıklarının ortaya çıkmasına sebebiyet verebilmektedir.

Bu çerçevede; yargılamalarda gecikmelerin önlenmesi, Anayasanın 36 ncı maddesi ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında makul sürede yargılanma ilkesinin etkin biçimde temin edilmesi, uygulama birliğinin ve içtihat birliğinin güçlendirilmesi, keşif ve bilirkişi incelemesi gibi ortak yargısal süreçlerin daha etkin şekilde yürütülmesi, yargısal kaynakların rasyonel ve verimli biçimde kullanılması, yargı hizmetlerinin hız, etkinlik ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda yürütülmesi amaçları birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu dava ve işlerin belirli mahkemelerde toplanarak ihtisaslaşmanın sağlanmasının yargı hizmetlerinin etkinliği ve verimliliği bakımından gerekli ve uygun olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu kapsamda, iş dağılımı çerçevesinde Bölge İdare Mahkemesi merkezlerinin bulunduğu yerlerde ihtisaslaşmaya gidilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Bu itibarla;

A) Acele kamulaştırma işlemlerinden,

B) Özelleştirme Yüksek Kurulu kararlarından,

C) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca yapılan satış, tahsis ve kiralama işlemlerinden,

D) 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca, idari yaptırım kararları hariç çevresel etki değerlendirmesi sonucu alınan kararlardan,

Kaynaklanan dava ve işlere; mevcut iş ve derdest dosya durumları dikkate alınarak, Adana'da 1 numaralı, Ankara'da 9 numaralı, Antalya'da 1 numaralı, Bursa'da 4 numaralı, Diyarbakır'da 1 numaralı, Erzurum'da 2 numaralı, Gaziantep'te 5 numaralı, İstanbul'da 4 numaralı, İzmir'de 5 numaralı, Kayseri'de 1 numaralı, Konya'da 3 numaralı, Samsun'da 1 numaralı idare mahkemelerinin bakmasına,

Bu kapsamda görülmekte olan dava ve işlerin iş bölümüne dayanılarak mezkûr mahkemelere **gönderilmesine** karar verildi.